

Núria Rodríguez

Mercè Zotes

Benvolgudes amigues:

Abans de respondre al vostre qüestionari, us he de dir que jo no puc ésser objectiu quan al tema que m'exposeu. De tota la meva vida (ja em ve de família) he estat un nacionalista català, d'esquerres. Dins aquesta tendència, he pres part a tots els esdeveniments que s'han produït al nostre país, i no pas sempre com a espectador. Parlo, naturalment, de la meva experiència vital...

Un cop aclarit aquest punt que em sembla d'estricta honestedat, respondré a les vostres preguntes:

1er.- La meva opinió sobre el general Franco és absolutament negativa. Com a home d'estat considero que va ésser funest. No puc veure-li (encara que ho intenti) cap aspecte positiu, i en canvi els negatius se m'apareixen cada vegada amb més força. Va fer perdre, al conjunt de l'estat espanyol, quatre dècades que ara ens fan falta per a incorporar-nos plenament al món occidental.

2n.- Si repasseu la història recent, trobareu una colla d'explicacions aclaridores. La Itàlia feixista i l'Alemanya nazi van ajudar eficaçment al general Franco, enmig d'unes potències occidentals, qualificades de democràtiques, que traïren les seves pròpies essències. I ho van pagar amb una guerra que els va costar milions de vides. Després, l'esgotament d'aquestes potències i una política dels EE.UU. de cara el món que recolzava les dictadures, uns règims que, al final, han causat més disgustos que guanys a la gran nació americana.

3.- El règim franquista va durar tant de temps per les raons que us exposo al paràgraf anterior. I també -és clar- perquè la guerra civil va deixar el conjunt del país amb un cansament i un esgotament terribles. Potser feia falta aquest gairebé mig segle tenebrós perquè pogués refer-se. Això que esmenteu del recolzament popular no ho veig clar. Un recolzament mantingut a base d'una repressió ferotge, no em sembla que pugui convèncer ningú.

4rt.- Foren unes tràgiques conseqüències, que ens han posat a frec de desaparèixer com a poble. No és pas cap secret l'odi -o, almenys, l'absoluta incomprensió- del franquisme envers Catalunya.

5è.- Més que creure-ho a fons, ho desitjo de tot cor. La transició és un invent complicat. Però el cert és que l'aprenentatge de la democràcia ja fa més de deu anys que dura, i ens ha donat un període de llibertat més gran que la que havíem conegut en uns quants segles. Si s'allarga prou, espero que els nostres pobles podran, finalment, respirar a ple pulm'.

6è.- Una opinió favorable. M'és simpàtic i crec que, en aquest cas, hem tingut sort. Crec que actua de bona fe. Que ja és molt!

Pere Calders_